

Warszawa, 03-02-2025

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
DANYCH OSOBOWYCH**
Miroslaw Wróblewski

Sygn.: DOL.401.189.2024.WL/MW/MP

**Pan
Dariusz Salamończyk
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu**

Szanowny Panie Ministrze,

w związku ze skierowaniem do **Komisji Nadzwyczajnej do rozpatrzenia projektów ustaw dotyczących rynku pracy oraz cudzoziemców przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej** rządowego projektu ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia (druk nr 948)¹ – dalej jako „projekt”, działając na podstawie kompetencji nadanych przez art. 57 ust. 1 lit. c) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679² – **Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych (dalej organ nadzorczy)**, zgłasza następujące uwagi do projektu.

Pismami z 18 czerwca oraz 2 września ub.r. zgłoszono uwagi do projektu na etapie prac rządowego procesu legislacyjnego (nr z wykazu UC29)³. Wiele z postulatów organu nadzorczego znalazło wówczas swoje odzwierciedlenie w kolejnych wersjach projektowanego aktu. Swoją aktualność zachowują jednak wciąż dwie bardzo istotne uwagi. Z tego względu, o ich uwzględnienie na etapie parlamentarnych prac legislacyjnych organ nadzorczy wnosi niniejszym pismem.

Przed wszystkim, organ nadzorczy podtrzymuje uwagę dotyczącą konieczności sporządzenia oceny skutków dla ochrony danych (tzw. testu

¹ <https://www.sejm.gov.pl/sejm10.nsf/druk.xsp?nr=948>

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 4.5.2016, str. 1 ze zm.).

³ <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12385409>

prywatności). W odpowiedzi na postulat Prezesa UODO wyrażony pismem z 18 czerwca ub.r., sam projektodawca na etapie rządowych prac legislacyjnych zadeklarował przeprowadzenie rzeczowej oceny. Ze strony internetowej przebiegu sejmowego procesu legislacyjnego nie wynika jednak, aby została ona przedłożona wraz z projektem Sejmowi.

Przeprowadzenie oceny skutków – w przypadku wdrażania regulacji zakładającej ekstensywne operacje przetwarzania danych osobowych, które ze względu na swój charakter, zakres i kontekst mogą z dużym prawdopodobieństwem powodować wysokie ryzyko naruszenia praw i wolności osób fizycznych – nie tylko **stanowi obowiązek wynikający z art. 35 ust. 1 i 10⁴ rozporządzenia 2016/679**, ale **jest środkiem kluczowym dla wykazania niezbędności i adekwatności** projektowanych rozwiązań prawnych oraz modeli przetwarzania danych w relacji do celów (ratio legis) ustawy jak i do ochrony praw i wolności osób, których dane dotyczą, przewidzianych zarówno w rozporządzeniu ogólnym o ochronie danych osobowych jak w ustawie zasadniczej. Dogłębnie i kompleksowo przeprowadzona ocena skutków pozwala na wdrożenie środków niwelujących potencjalne ryzyka, a także zapewnienie poszanowania zasad określonych w art. 5 ust. 1 i 2 rozporządzenia 2016/679⁵.

⁴ 1. Jeżeli dany rodzaj przetwarzania - w szczególności z użyciem nowych technologii - ze względu na swój charakter, zakres, kontekst i cele z dużym prawdopodobieństwem może powodować wysokie ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych, administrator przed rozpoczęciem przetwarzania dokonuje oceny skutków planowanych operacji przetwarzania dla ochrony danych osobowych. Dla podobnych operacji przetwarzania danych wiążących się z podobnym wysokim ryzykiem można przeprowadzić pojedynczą ocenę.

(...)

10. Ust. 1-7 nie mają zastosowania, jeżeli przetwarzanie na mocy art. 6 ust. 1 lit. c) lub e) ma podstawę prawną w prawie Unii lub w prawie państwa członkowskiego, któremu podlega administrator, i prawo takie reguluje daną operację przetwarzania lub zestaw operacji, a oceny skutków dla ochrony danych dokonano już w ramach oceny skutków regulacji w związku z przyjęciem tej podstawy prawnej - chyba że państwa członkowskie uznają za niezbędne, by przed podjęciem czynności przetwarzania dokonać oceny skutków dla ochrony danych.

⁵ 1. Dane osobowe muszą być:

- a) przetwarzane zgodnie z prawem, rzetelnie i w sposób przejrzysty dla osoby, której dane dotyczą ("zgodność z prawem, rzetelność i przejrzystość");
- b) zbierane w konkretnych, wyraźnych i prawnie uzasadnionych celach i nieprzetwarzane dalej w sposób niezgodny z tymi celami; dalsze przetwarzanie do celów archiwalnych w interesie publicznym, do celów badań naukowych lub historycznych lub do celów statystycznych nie jest uznawane w myśl art. 89 ust. 1 za niezgodne z pierwotnymi celami ("ograniczenie celu");
- c) adekwatne, stosowne oraz ograniczone do tego, co niezbędne do celów, w których są przetwarzane ("minimalizacja danych");
- d) prawidłowe i w razie potrzeby uaktualniane; należy podjąć wszelkie rozsądne działania, aby dane osobowe, które są nieprawidłowe w świetle celów ich przetwarzania, zostały niezwłocznie usunięte lub sprostowane ("prawidłowość");
- e) przechowywane w formie umożliwiającej identyfikację osoby, której dane dotyczą, przez okres nie dłuższy, niż jest to niezbędne do celów, w których dane te są przetwarzane; dane osobowe można przechowywać przez okres dłuższy, o ile będą one przetwarzane wyłącznie do celów archiwalnych w interesie publicznym, do celów badań naukowych lub historycznych lub do celów statystycznych na mocy art. 89 ust. 1, z zastrzeżeniem że wdrożone zostaną odpowiednie środki techniczne i organizacyjne wymagane na mocy niniejszego rozporządzenia w celu ochrony praw i wolności osób, których dane dotyczą ("ograniczenie przechowywania");
- f) przetwarzane w sposób zapewniający odpowiednie bezpieczeństwo danych osobowych, w tym ochronę przed niedozwoloną lub niezgodną z prawem przetwarzaniem oraz przypadkową utratą, zniszczeniem lub uszkodzeniem, za pomocą odpowiednich środków technicznych lub organizacyjnych ("integralność i poufność").

2. Administrator jest odpowiedzialny za przestrzeganie przepisów ust. 1 i musi być w stanie wykazać ich przestrzeganie ("rozliczalność").

W myśl art. 35 ust. 7 rozporządzenia 2016/679⁶ ocena skutków dla ochrony danych powinna zawierać nie tylko systematyczny opis planowanych operacji przetwarzania czy ocenę ich niezbędności i proporcjonalności, ale również ocenę ryzyka naruszenia praw wolności i osób oraz mechanizmy przestrzegania praw podmiotów danych ustanowionych w rozdziale III rozporządzenia 2016/679. Elementy te brać powinien pod uwagę i stosować nie tylko administrator planujący czy weryfikujący stosowane sposoby przetwarzania danych, ale także twórca przepisów, już na etapie procesu legislacyjnego. Takie rozwiązanie stanowiłoby dodatkowo istotne wsparcie dla administratorów rejestrów, nie przenosząc na nich całego ciężaru spełnienia wymogów wynikających z art. 35 rozporządzenia 2016/679.

Ponadto, zwrócić uwagę na **art. 50 ust. 5** projektu, którego obecna treść stanowi, że dane osobowe osób, które skorzystały z formy pomocy czy umorzenia pożyczki, są przetwarzane przez okres **50 lat**, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym zakończono udzielanie pomocy. W poprzednich wersjach projektu okres retencji został określony jedynie na 10 lat. Zasada ograniczenia przechowywania wyrażona w art. 5 ust. 1 lit. e) rozporządzenia 2016/679⁷ wymaga, aby dane osobowe przetwarzane były przez okres nie dłuższy, niż jest to niezbędne do celów, w których dane te są przetwarzane. Jeżeli istnieje realna potrzeba przetwarzania danych przez tak długi okres, **powinna ona zostać w sposób wyczerpujący uzasadniona** przez projektodawcę.

W opinii organu nadzorczego, ze względów opisanych powyżej, projekt wymaga wdrożenia wskazanych zmian celem zapewnienia mu waloru zgodności z przepisami o ochronie danych osobowych. Organ nadzorczy oferuje swoje dalsze wsparcie eksperckie, podkreślając jednak, że za ostateczny kształt regulacji odpowiada sam projektodawca.

Z wyrazami szacunku,

z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Danych Osobowych

⁶ Ocena zawiera co najmniej:

a) systematyczny opis planowanych operacji przetwarzania i celów przetwarzania, w tym, gdy ma to zastosowanie - prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez administratora;
b) ocenę, czy operacje przetwarzania są niezbędne oraz proporcjonalne w stosunku do celów;
c) ocenę ryzyka naruszenia praw lub wolności osób, których dane dotyczą, o którym mowa w ust. 1; oraz
d) środki planowane w celu zaradzenia ryzyku, w tym zabezpieczenia oraz środki i mechanizmy bezpieczeństwa mające zapewnić ochronę danych osobowych i wykazać przestrzeganie niniejszego rozporządzenia, z uwzględnieniem praw i prawnie uzasadnionych interesów osób, których dane dotyczą, i innych osób, których sprawa dotyczy.

⁷ Ibidem, przyp. 5.

Zastępczyni Prezesa
Urzędu Ochrony Danych Osobowych
dr hab. Agnieszka Grzelak

/dokument w postaci elektronicznej
podpisany kwalifikowanym podpisem elektronicznym/